

# **REFERAT Forebyggelsesudvalget (Nedlagt 31.12.2021)**

## **d. 02-12-2019**

**Mødedato** Mandag d. 02. december 2019 kl. 15:00

**Mødested** A1.158

## Indholdsfortegnelse

|                                                                         |    |
|-------------------------------------------------------------------------|----|
| Projektet Bevæg dig for livet.....                                      | 3  |
| Forsøgsordning med Elderlearn.....                                      | 5  |
| Afsluttende evaluering af projekt: Naturen som social løftestang.....   | 7  |
| Evaluering af projekt: At bryde ensomheden - Guidet Fælles Læsning..... | 10 |
| Barselscafé - Folkekirkens Familiestøtte.....                           | 13 |
| Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer.....                   | 14 |

## Punkt 35: Projektet Bevæg dig for livet

18.20.00-A00-1-19

### Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

### Resume

I budgetforliget 2018 blev det besluttet, at Herning Kommune skal være visionskommune i DIF og DGI's landsdækkende projekt "Bevæg dig for livet". "Bevæg dig for livet" er ligeledes et hovedtema i Herning Kommunes budgetforlig 2020. For at arbejde mod visionen om, at borgerne i Herning Kommune skal blive mere fysisk aktive er der udarbejdet en visionsaftale mellem Bevæg dig for livet og Herning Kommune i et tæt samarbejde mellem kommunens forvaltninger samt DGI, DIF, Herning Idrætsråd og den boligsociale helhedsplan og med løbende input fra en række øvrige aktører.

Visionsaftalen sendes hermed til orientering i Forebyggelsesudvalget.

### Sagsfremstilling

DIF og DGI har en målsætning om, at i 2025 er 50% af befolkningen aktive i foreninger, mens 75% er aktive enten i foreninger eller på eget initiativ. 25-50-75-visionen går under navnet "Bevæg dig for livet", og i Herning Kommunes budgetforlig 2018 blev det besluttet, at Herning Kommune skal være en af de såkaldte visionskommuner i Bevæg dig for livet. Det vil sige kommuner, der arbejder aktivt og sammenhængende for at få flest mulige borgere til at være fysisk aktive. Der blev afsat 500.000 kroner i 2019 og i hvert af overslagsårene til formålet.

Konkret betyder det i Herning Kommune, at 25-50-75-målsætningen arbejder mod at aktivere ca. 5.300 flere borgere, og at mindst 50% af de nye motionsaktive inkluderes i foreningsregi. Nationalt er der fokus på vigtigheden af, at borgerne er fysisk aktive. Og vi ved, at øget fysisk aktivitet, motion og idræt i fællesskaber skaber glæde og værdi i sig selv. Det bidrager til en forbedret fysisk og mental sundhed for det enkelte menneske og dermed en forbedret livskvalitet.

For at forfølge visionen er der udarbejdet en visionsaftale mellem Herning Kommune og Bevæg dig for livet, som skal sikre retning og rammer for indsatserne i samarbejdet, der er skræddersyet til den måde, vi arbejder på i Herning Kommune. Derfor er visionsaftalen udarbejdet i en projektgruppe som et bredt samarbejde på tværs af alle forvaltninger i kommunen samt DGI, DIF og Idrætsrådet.

Visionsaftalen er bygget op om en række temaer, der er kommet til syne på tværs af data fra analyser og rapporter fra de forskellige forvaltninger og samarbejdspartnere omhandlende fysisk aktivitet, mental sundhed, trivsel, faciliteter og foreningsdeltagelse. Endvidere hviler temaerne på Herning Kommunes respektive visioner og politikker for at sikre, at aftalen baserer sig på kommunens strategiske og visionære grundlag. De enkelte temaer skal ses som retningsgivende for et meningsfuldt arbejde med at øge den fysiske aktivitet og mentale sundhed blandt borgerne i Herning Kommune. De indeholder hver især en række forslag til mulige indsatser og mulige målgrupper, der skal være med til at indikere, hvordan aftalen kan udmøntes inden for de givne rammer.

#### De konkrete indsatser

Det kræver en bred indsats på tværs af forvaltningsområderne, hvis vi vil lykkes med at gøre flere borgere i Herning Kommune fysisk aktive. Derfor bliver visionsaftalen behandlet i alle politiske udvalg og de konkrete indsatser bliver en del af det enkelte fagudvalgs særlige kerneopgave. Forebyggelsesområdet har en særlig interesse i denne indsats, da en af de højest prioriterede arbejdsområder er forebyggelse af overvægt og fremme af mental sundhed udover tobaksforebyggelsesindsatsen.

For at nå omkring alle temaer i visionsaftalen og skabe positive forandringer i hver enkelt indsats, kræver det, at nogle af indsatserne i perioder får et stort fokus, mens de i andre perioder får ro til at modnes. Derfor vil der i aftaleperioden blive udarbejdet årlige handleplaner, der sætter retning og handling på visionen, og som vil beskrive og uddybe relevante målgrupper, fysiske områder/faciliteter og indsatser. Til at udmønte indsatserne i Bevæg dig for livet er der pr. 1. november 2019 blevet ansat en projektleder i en delt ansættelse hhv. Bevæg dig for livet-projektet og i Herning

Kommune. Det bliver projektlederens opgave at drive processen med arbejdet i Bevæg dig for livet i samarbejde med den øvrige organisering, herunder politisk følgegruppe og administrativ styregruppe.

Kultur- og Fritidsudvalget godkendte aftalen på udvalgsmødet den 21. oktober 2019. Visionsaftalen er endvidere blevet behandlet på direktionen den 31. oktober 2019 samt politisk behandlet i DGI og DIF sideløbende. Endeligt blev visionsaftalen godkendt på politisk styregruppemøde i Bevæg dig for livet fredag den 1. november 2019. Visionsaftalen sendes til endelig godkendelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget og i Byrådet.

## **Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller**

at orienteringen tages til efterretning.

## **Beslutning**

Taget til efterretning

## Punkt 36: Forsøgsordning med Elderlearn

27.00.00-P08-1-19

### Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

### Resume

Elderlearn har det dobbelte formål at bekæmpe ensomhed blandt ældre samtidigt med, at integrationen af udlændinge i Danmark fremmes. Gennem Elderlearn gøres svækkede ældre mennesker til frivillige ved at sætte potentielt ensomme ældre mennesker i kontakt med udlændinge, der er ved at lære dansk. Dermed får selv svækkede ældre mulighed for at gøre en konkret forskel for et andet menneske og danne en meningsfuld relation, og den sprogstuderende får mulighed for at træne sit danske sprog og lære om dansk kultur.

Det foreslås, at der indgås en toårig samarbejdsaftale med Elderlearn for at afprøve, om indsatsen kan medvirke til at fremme integration samt forebygge ensomhed og dermed styrke den mentale sundhed i Herning Kommune.

### Sagsfremstilling

Ældre mennesker, som oplever ensomhed, har forringet livskvalitet og livsglæde samt et dårligere helbred end ældre, der ikke oplever ensomhed. Samtidig har ensomhed lige så stærk indflydelse på dødeligheden som rygning, alkoholindtag, fysisk inaktivitet og overvægt. Ensomhed er en subjektiv vurdering og kan variere betydeligt fra menneske til menneske. Det er ikke nødvendigvis mængden af sociale relationer, der er afgørende for opfattelsen af ensomhed, men værdien og kvaliteten af de enkelte relationer. Især kan følelsen af, at man mangler noget at bidrage med, være ensomhedsfremkaldende.

Elderlearn er en socialøkonomisk virksomhed, der har til formål at afskaffe ensomhed blandt ældre og hjælpe udlændinge med at blive integreret i det danske samfund. Elderlearn har således gjort det til sit koncept at skabe synergi mellem sine to målgrupper, ældre borgere, der er ensomme eller i risiko for at blive det, og udlændinge, der vil integreres i det danske samfund og lære bedre dansk. Det gøres ved konkret ud fra interesser, afstand og tidsrum at "matche" udlændinge, der arbejder på at lære dansk, med potentielt ensomme ældre, så to personer mødes og taler med hinanden. For den ældre giver mødet selskab, der kan skabe trivsel, glæde samt indhold i hverdagen, og den ældre får mulighed for at bidrage og være en ressource for et andet menneske. For udlændingen giver mødet muligheden for at lære bedre dansk og lære om dansk kultur samt glæden ved en ny relation. Gennem Elderlearns arbejde har det vist sig, at mere end 50% af de deltagende udlændinge får lyst til at arbejde inden for omsorgsområdet som fx SOSU-personale.

Elderlearn indhenter straffeattester for alle udlændinge, der deltager, og understøtter særligt de første gange møderne samt følger løbende op på, hvordan det går. Alle ældre kan deltage, så længe man har lyst og er i stand til at føre en samtale. Elderlearn rekrutterer som udgangspunkt de ældre via plejecentre, hjemmepleje, de forebyggende hjemmebesøg, foreninger, netværk m.v. Udlændinge rekrutteres fx på sprogskolen, i sociale boligområder via den boligsociale helhedsplan og evt. på SOSU-skolens grundforløb 2, hvor der kan være udfordringer med sproget for nogle elever. I løbet af projektperioden afprøves, hvad der virker. Elderlearns erfaring er, at der ingen udfordringer er i at rekruttere udlændinge, mens det kan være sværere at finde nok ældre deltagere.

Elderlearn samarbejder med en række forskellige kommuner, myndigheder og organisationer, herunder Ældre Sagen, Sundhedsstyrelsen, Ensomme Gamles Værn og De Danske Sprogcentre.

### Økonomi

Elderlearn rekrutterer og matcher mindst 40 par (80 personer) samt understøtter og sikrer møderne blandt parene på årsbasis. Dette koster 180.000 kr. En toårig samarbejdsaftale vil således beløbe sig til i alt 360.000 kr. fordelt på 2020 og 2021 for i alt minimum 80 matches for 160 personer.

### Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at der indgås en toårig samarbejdsaftale 2020-2021 med Elderlearn

at der afsættes 180.000 kr. i 2020 og 180.000 kr. i 2021 på SO19 til formålet.

## **Beslutning**

Godkendt som indstillet.

# Punkt 37: Afsluttende evaluering af projekt: Naturen som social løftestang

29.30.00-A21-1-14

## Kommunikation

| DIR | FOU | BFU | SOS | BSK | KFU | BYP | TMU | ØKE | BYR |
|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
|     | X   |     |     | X   |     |     | X   |     |     |

Øvrige sagsbehandlere: -

## Resume

På møde den 17. august 2015 vedtog Forebyggelsesudvalget en ny forebyggelseshandleplan, version 2.0. Forebyggelseshandleplanen indeholder otte tværgående projekter, som er udvalgt på baggrund af dialogmøder og drøftelser med de øvrige fagudvalg. Projektet vedrørende "Naturen som socialløftestang" var et af de i alt otte projekter, som indgik i forebyggelseshandleplanen.

I det følgende præsenteres en afsluttende evaluering af projektet.

## Sagsfremstilling

Projektet er gennemført i samarbejde med Beskæftigelsesudvalget, Social- og Sundhedsudvalget, Teknik- og Miljøudvalget og Naturstyrelsen i perioden 1. august 2015 til 31. marts 2019.

### Baggrund

Arbejde og helbred er tæt forbundet. Sundhedsprofilen "Hvordan har du det? 2013" udarbejdet af CFK • Folkesundhed og Kvalitetsudvikling, Region Midtjylland viste, at borgere, der ikke er i arbejde, har et langt dårligere selv vurderet helbred, trivsel og livskvalitet sammenholdt med de, der er i arbejde. Ligeledes er der store forskelle i sundhedsvaner mellem gruppen af borgere i arbejde og gruppen, der ikke er i arbejde.

Projektet tog afsæt i Naturstyrelsens positive erfaringer med at kombinere naturoplevelser med arbejdsopgaver i naturen og styrelsens ønske om med sine skov- og naturarealer at bidrage til en indsats målrettet borgere på kanten af arbejdsmarkedet.

I samarbejde med Naturstyrelsen blev det besluttet, at indsatsen skulle omfatte naturpleje i området omkring Haunstrup Brunkulslejer.

### Projektets formål

- At bruge naturen som social løftestang i en helhedsorienteret indsats målrettet særligt sårbare borgere, som har sammensatte og komplekse helbredsmæssige og/eller sociale problemstillinger ud over ledighed.
- Via oplevelser og arbejdsfællesskaber i naturen at styrke borgerens fysiske og mentale sundhed.
- At styrke borgernes sociale, personlige og faglige kompetencer og mestringsevne, med henblik på at øge borgerens sundhed og arbejdsmarkedsparticipation.
- At borgeren bliver motiveret til også fremadrettet at gøre brug af de muligheder, som naturen og friluftslivet tilbyder.

### Målgruppen

Målgruppen er aktivitetsparate borgere på kontanthjælp og uddannelsesparate/aktivitetsparate borgere på uddannelseshjælp. Fælles for begge grupper er, at de står uden for arbejdsmarkedet som følge af andre problemer end ledighed. Gruppen er karakteriseret ved ikke umiddelbart at kunne påtage sig et ordinært arbejde eller påbegynde uddannelse, fx fordi de har sammensatte og/eller komplekse problemer af faglig, social eller helbredsmæssig karakter. Der er således flere fælles snitflader mellem beskæftigelsesindsatsen og den social- og sundhedsfaglige indsats.

Målgruppen i projekt "Naturen som social løftestang" er ligeledes kendetegnet ved, at en ordinær virksomhedspraktik ikke umiddelbart er en realistisk mulighed.

Aktiviteter og indsatser i projektet

To til tre dage om ugen tog projektmedarbejderen og en gruppe borgere ud til Haunstrup Brunkulslejer, hvor der blev udført forskellige former for naturpleje, renovering af fx legeplads, bålplads og mountainbikespor.

Derudover var der jævnligt aktiviteter med fokus på forskellige naturoplevelser, fx fugletur, fisketur, falkoner, nedlægning og partering af vildt, vinterbadning, svæveflyvning, rundvisning med guide i Søby Brunkulslejer, ture til historiske og naturskønne områder samt emner med betydning for sundhed og trivsel, fx deltagelse i et "Cykl dig sund" forløb og sunde måltider tilberedt over bål.

#### Projektets resultater

Indsatsen og aktiviteterne i projektet er dokumenteret via logbøger og et omfattende billedmateriale. Derudover er der afholdt et fokusgruppeinterview med projektmedarbejderne. I det følgende gives et sammendrag af logbøgerne samt deltagernes og medarbejdernes udsagn i forhold til indsatsens effekt.

#### Antal deltagere i projektet

I alt 40 borgere blev visiteret til et forløb i "Naturen som social løftestang". Heraf startede i alt 34 borgere i projektet. De resterende seks borgere har på grund af sygdom, fraflytning fra kommunen, misbrugsproblematikker eller andet enten ikke påbegyndt eller afbrudt forløbet kort efter opstart.

Efter endt forløb blev de 34 borgere afsluttet til følgende:

- En til et ordinært job
- To til uddannelse
- 11 til praktikforløb
- 10 til et andet tilbud i Beskæftigelse, fx fitness
- En til fængsel
- Ni borgere blev på grund af sygdom, misbrug eller andet ikke afsluttet til deltagelse i tilbud, praktik eller lignende.

#### Opsamling og evaluering

På trods af det våde, meget blæsende og kolde vejr i vinteren 2015/2016 var fremmødet og engagementet højt hos deltagerne. Området og naturlegepladsen i Haunstrup Brunkulslejer, som lå "uplejet" hen, bar allerede på daværende tidspunkt et tydeligt præg af det store arbejde, deltagerne havde lagt på stedet. Der var endvidere skabt kontakt til Elite Cykling Snebjerg med henblik på et samarbejde om blandt andet at renovere spor, opsætning af MTB-stolper samt borde og bænke i området. Haunstrup Brunkulslejer skulle senere på året danne rammen om et "licensmesterskab" for mountainbike med deltagere fra ind- og udland. Alt i alt havde deltagerne en oplevelse af at indgå i et meningsfuldt arbejdsfællesskab og at løse opgaver, som var synlige og med betydning for andre. Derudover gav deltagerne udtryk for, at det var rart at have noget at stå op til, at de nød samværet med de andre, at de følte sig bedre tilpas, at de sov bedre, og at deres udholdenhed var bedret, fx kunne de gå længere og klare mere arbejde.

Deltagerne var borgere, som ofte havde gået hjemme i længere tid, da de havde svært ved at indgå i sociale fællesskaber og i de øvrige tilbud i Beskæftigelses- og Integrationscentret. I naturen er der nogle helt andre muligheder. Her er der ingen larm, men åbne vidder og højt til "loftet". Her kunne deltagerne de første dage få nogle arbejdsopgaver efter eget ønske og lidt væk fra de øvrige deltagere. Når bålet så blev tændt, og der duftede af nylavet kaffe og mad, så lokkede det som regel de fleste frem fra skoven og til samling omkring bålet. Her opstod der nye venskaber og sociale netværk. Hvilket også har medvirket til, at der har været et højt fremmøde blandt deltagerne i projektet.

Samling omkring bålet og fælles madlavning gav også anledning til mange gode snakke omkring, hvad er sund og usund mad, søvn, misbrugsproblematikker, at være aktiv i naturen og bruge naturen som et træningsrum og andre emner med betydning for sundhed og trivsel. Der var også gode erfaringer med, at samtalen falder meget nemmere, når man fx går en tur.

Flere af deltagerne har givet udtryk for, at de oplevelser og sociale relationer de har fået i kraft af tilbuddet, har styrket deres selvtillid og tro på egne evner. I projektet blev der lagt vægt på, at gruppen var selvstyrende i forhold til, hvilke opgaver, der skulle tages fat på i området. Samarbejdet i gruppen har fungeret godt og deltagerne har taget ansvar for hinanden og området, fx kom deltagerne jævnligt med forslag til arbejdsopgaver, der skulle udføres, så området kunne blive et endnu bedre sted for de besøgende.

De fælles naturoplevelser og ture til naturskønne områder har også medført, at flere af deltagerne blev motiveret til at gøre brug af de muligheder, som naturen byder på og tog initiativ til at mødes i fritiden. Af eksempler kan nævnes ture med overnatning i shelter, fisketure og kanoture.

Ud fra deltagernes tilbagemeldinger og set i lyset af deres sammensatte og komplekse problemstillinger vurderes det, at langt de fleste deltagere har fået styrket deres sociale, personlige og/eller faglige kompetencer gennem forløbet, hvilket formentlig har bragt dem tættere på beskæftigelse.

I projektet blev der etableret et unikt tværfagligt samarbejde på tværs af Beskæftigelse, Sundhed og Ældre samt Natur og Grønne Områder. Et samarbejde som resulterede i en mere helhedsorienteret indsats og et netværk til en række eksterne samarbejdspartnere. Med det formål at udbygge dette samarbejde, blev ”Naturen som social løftestang” i begyndelsen af 2018 en del af ”Holtbjerg Løfter”, som var et tværgående samarbejde mellem forskellige tiltag og projekter i Herning Kommune, med fokus på sårbare og udsatte borgere bosat på Holtbjerg. Målet var også at øge antallet af deltagere i projektet, da det har været en udfordring at rekruttere deltagere til forløbet.

#### Projektets økonomi

I projektperioden 1. september 2015 til 31. marts 2019 har Forebyggelsesudvalget støttet projektet med i alt 1.806.000 kr., som dækker lønudgifter til projektmedarbejdere, udgifter til events og transportudgifter, herunder drift af biler inklusiv brændstof.

#### Efterfølgende forankring

På baggrund af de gode erfaringer fra Naturen som social løftestang og ”Holtbjerg Løfter” besluttede Beskæftigelsesudvalget, Herning Kommune på møde den 19. februar 2019 at etablere en deltidsstilling, hvor disse erfaringer skulle forankres og udbredes til hele kommunen via ”Herning Løfter”

Se nedenstående uddrag fra beslutningsteksten fra møde i Beskæftigelsesudvalget den 19. februar 2019.

”Beskæftigelses- og Integrationscentret har fra et lokalt forankret projekt på Holtbjerg erfaret, at der er et stort potentiale i at samarbejde omkring tilbud til udsatte borgere på tværs af forvaltninger, boligforeninger, frivillige og sociale organisationer m.fl. Det understøtter en mere helhedsorienteret indsats for borgeren og giver større sammenhængskraft i beskæftigelses- og socialindsatsen. Beskæftigelses- og Integrationscentret ser som følge heraf potentiale ved fortsætte, udbrede og styrke det tværgående samarbejde med kommunale, private og frivillige aktører”.

## **Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,**

at evaluering tages til efterretning.

## **Beslutning**

Taget til efterretning.

## **Bilag**

Afsluttende evaluering projekt\_Naturen som social løftestang

# Punkt 38: Evaluering af projekt: At bryde ensomheden - Guidet Fælles Læsning

29.30.00-A21-1-14

## Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

## Resume

På møde den 17. august 2015 vedtog Forebyggelsesudvalget en ny forebyggelseshandleplan, version 2.0. Forebyggelseshandleplanen indeholder otte tværgående projekter, som er udvalgt på baggrund af dialogmøder og drøftelser med de øvrige fagudvalg. Projekt: At bryde ensomheden var et af de i alt otte projekter, som indgik i forebyggelseshandleplanen.

I det følgende præsenteres en afsluttende evaluering af projektet.

## Sagsfremstilling

Projektet er gennemført i samarbejde med Herning Bibliotekerne i perioden 1. september 2015 til 31. december 2018.

### Baggrund

Nyere forskning har dokumenteret, at langvarig ensomhed kan have alvorlige konsekvenser for både sundhed og trivsel. Undersøgelser viser, at ensomhed øger risikoen for forhøjet blodtryk og kolesteroltal, hjertekar-sygdomme, træthed, smerter, søvnforstyrrelser og depressioner.

Følelsen af ensomhed relaterer sig både til egenskaber ved den sociale kontakt (kvalitativt) og antallet af sociale kontakter (kvantitativt). I relation hertil viser flere undersøgelser, at ensomhed primært hænger sammen med kvaliteten af den enkelte relationer frem for antallet af kontakter. Om man føler sig ensom afhænger således af mere end størrelsen på ens netværk.

### Metoden "Guidet Fælles Læsning"

"Guidet fælles læsning" er en anderledes måde at organisere læsegrupper på. En måde som gør dem tilgængelige for alle. Her kræver det ingen forberedelse eller specielle forudsætninger for at være med. Læsegrupperne ledes af en læsegruppeleder, der er uddannet i metoden. "Guidet Fælles Læsning" er baseret på højtlesning. Teksten udleveres til deltagerne, der kan følge med i teksten eller bare lytte. Undervejs holder man pauser, hvor læsegruppens deltagere kan bidrage med kommentarer. Det er en anderledes måde at formidle litteraturen på, som skaber rum for fælles oplevelse og refleksion.

"Guidet Fælles Læsning" er ikke terapi; litteraturen er i centrum. Den enkle metode har vist sig at have en forløsende effekt og en støtte til at mestre vanskeligheder i eget liv.

I nærværende projekt blev der sat fokus på at undersøge effekten af "Guidet Fælles Læsning" dels som en metode til at bryde med social isolation og ensomhed og dels som en metode til at få litteraturen ud til borgere, der af den ene eller anden grund ikke føler, at det ikke er noget for dem.

### Projektets formål

At tilbyde læsegrupper - "Guidet Fælles Læsning" som et middel til:

- At støtte borgere til at mestre vanskeligheder i eget liv.
- At forebygge og afhjælpe ensomhed.
- At øge tilgængeligheden til litteraturen.

Hensigten med indsatsen var blandt andet at styrke deltagernes mentale sundhed. Det at indgå i meningsfulde fællesskaber, skabe sociale relationer og bryde med isolation og ensomhed, har betydning for såvel den fysiske som den mentale sundhed.

Aktiviteter og indsatser i projektet

I 2015 blev der uddannet to medarbejdere ved Herning Bibliotekerne til at være læsegruppeledere inden for metoden ”Guidet Fælles Læsning”.

I 2017 blev der uddannet to frivillige læsegruppeledere inden for metoden ”Guidet Fælles Læsning”. Uddannelsen var i regi af Læseforeningen og projekt ”Tid til Læsning”.

Et læsegruppeforløb har en varighed på 6-10 uger. Antal mødegange, forløbets varighed og antal deltagere i gruppen er afstemt i forhold til målgruppen. I metoden lægges vægt på, at der læses litteratur af høj kvalitet. Hver mødegang læser gruppen en novelle og et digt.

Informationsmateriale om de forskellige læsegrupper blev udarbejdet i samråd med fagpersoner og eventuelt frivillige, med kontakt til målgruppen i hverdagen.

### Målgruppe

I projektperioden er der udbudt læsegrupper til følgende målgrupper:

- Ensomme unge i alderen 16-24 år
- Enlige ældre, som savner nogen at være sammen med
- Enlige mænd
- Mennesker med psykiske problemstillinger
- Mennesker med demens/hukommelsesvanskeligheder og deres pårørende
- Kvinder bosat på Holtbjerg og uden for arbejdsmarkedet

På trods af forskellige PR og rekrutteringsstrategier lykkedes det ikke, at få nok deltagere til at starte læsegrupper for målgrupperne ensomme unge og enlige ældre.

I projektperioden er der gennemført ialt otte læsegruppeforløb for mænd, tre for mennesker med psykiske problemstillinger, to for mennesker med demens/hukommelsesvanskeligheder og et for kvinder bosat på Holtbjerg.

### Opsamling og evaluering

Med det formål at indsamle viden om deltagernes oplevelser og erfaringer er der afholdt tre fokusgruppeinterviews med deltagere i læsegrupperne. Derudover er indsatsen dokumenteret via logbøger ført af bibliotekets læsegruppeledere. I det følgende gives et sammendrag af logbøgerne samt deltagernes udsagn.

Generelt for alle læsegrupper gælder, at der blandt deltagerne var stor spredning i forhold til alder og uddannelsesmæssig baggrund. Alligevel viste der sig undervejs at være mange overlap i forhold til erfaringer og livshistorier. Der var stor respekt for hinandens forskellighed og nysgerrighed i forhold til hinandens meget forskellige liv.

Flere af deltagerne gav udtryk, for at de noveller og digte, de har læst/hørt, har affødt nogle drøftelser og samtaler, som de ellers ikke har i hverdagen. Litteraturen havde skabt et fortroligt rum, hvor de kunne dele deres personlige historier og tanker. For flere deltagere har læsegruppen været et af ugens højdepunkter.

Skønt ensomhed ikke var et tema i læsegrupperne, så var flere af deltagerne åbne omkring, at de til tider følte sig ensomme og at de i hverdagen manglede nogen at tale med. Årsagerne var mange fx mistet ægtefælle, dét at være tilflytter, uden for arbejdsmarkedet eller ramt af sygdom. Dertil kom, at de, der havde et netværk i form af familie og venner, oplevede, at det i forhold til de nære relationer kunne være svært at tage emner op omkring fx egen psykiske sygdom, det at miste, sorg m.m. I læsegruppen var det anderledes. Her ”turde” de, da der var flere, som havde de samme oplevelser og følelser.

Flere har givet udtryk for, at læsegruppen har været en god måde at lære nye mennesker at kende. I de fleste grupper opstod der et sammenhold og venskaber. Enkelte ses også privat.

Læsegrupperne har også været med til at fremme deltagernes lyst til at læse og gøre brug af bibliotekets faciliteter. Flere har også deltaget i arrangementer og events på Biblioteket.

### Projektets økonomi

I projektperioden fra 1. september 2015 til 31. december 2018 har Forebyggelsesudvalget finansieret uddannelsen af to læsegruppeledere og forplejning til deltagerne i læsegrupperne med i alt 46.000 kr. Herning Bibliotek har afholdt læsegruppeledernes timer i forbindelse med planlægning og afvikling af læsegrupperne.

Efterfølgende forankring

Læsegrupperne fortsætter efter afslutning af projektet. Læsegruppen for mænd og læsegruppen for mennesker med psykiske problemstillinger kører fortsat. Derudover er tilbuddet om at deltage i en læsegruppen også implementeret som et tilbud i regi af Kultur på Recept.

**Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,**

at evalueringen tages til efterretning.

## **Beslutning**

Taget til efterretning.

## **Bilag**

Afsluttende evaluering \_At bryde ensomheden

## Punkt 39: Barselscafé - Folkekirkens Familiestøtte

27.15.12-Ø40-2-19

### Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

x

### Resume

Folkekirkens Familiestøtte søger midler til oprettelse af 5 nye barselscaféer i Herning Kommune. Målgruppen for indsatsen er forældre til børn i alderen 0-2 år uafhængig af uddannelse, alder, sociale forhold eller politisk og religiøse overbevisning.

### Sagsfremstilling

Formålet med barselscaféerne er at skabe rammer for, at forældre har mulighed for at reflektere over deres forældrerolle/ansvar/hvad der er svært/hvad man håber på at lykkes med. Målet er at danne netværk med andre forældre på barsel. Formålet er at tilbyde forebyggende støtte til sårbare familier ved hjælp til selvhjælp.

Forebyggelsesudvalgets fokusområder i valgperioden er ulighed i sundhed, herunder mental sundhed, rygning og overvægt. Barselscaféerne kan medvirke til en god start på forældrenes omsorg for barnet. Især hvis caféerne får fat i de dårligst stillede familier og dermed kan fremme trivsel hos både børn og voksne.

Folkekirkens Familiestøtte har på opfordring fra Sundhedsplejen oprettet to caféer (Vildbjerg og Sunds) og vil gerne etablere mindst 5 barselscaféer.

Barselscaféerne drives af frivillige i rollen som "gruppeleder" og "værter". Det forventes at 30-40 familier om året vil benytte tilbuddet hvert sted. Caféen er åben hver anden uge. I Vildbjerg og Sunds er der to koordinatore fra Folkekirkens Familiestøtte, der over en 20 ugers periode vil starte caféen; herefter vil de frivillige overtage driften af caféerne.

Folkekirkens Familiestøtte vil stå for rekruttering og understøttelse af de frivillige med kurser, løbende sparring samt pr-materiale og kvalitetssikring af tilbuddene.

Folkekirkens Familiestøtte søger midler til etablering af mindst 5 barselscaféer. Folkekirkens Familiestøtte søger 100.000 kr. til forplejning, pr-materiale, annoncering samt diverse andre udgifter.

Støtten udgør hjælp til en opstartsperiode med henblik på at kunne stå på egne ben, også økonomisk.

Indsatsen vurderes og evalueres i andet halvår af 2020.

### Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Folkekirkens Familiestøtte støttes med 100.000 kr. fra SO19 i 2020.

### Beslutning

Godkendt som indstillet.

## **Punkt 40: Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer**

00.00.00-P19-1517-10

### **Kommunikation**

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

### **Beslutning**

På udvalgets møde i januar 2020 medtages et punkt med henblik på udvalgets drøftelse af FN's verdensmål og den videre proces i arbejdet med verdensmålene.